

شیوه‌نامه طرح پویش دانشگاه آزاد اسلامی

مقدمه

تحقق مطالبات مقام معظم رهبری در خصوص نامگذاری سال ۱۴۰۰ به عنوان سال "تولید، پشتیبانی‌ها و مانع زدایی‌ها" در دانشگاه آزاد اسلامی و ایفای نقش جدی این دانشگاه در زمینه تربیت دانشجوی ماهر و کارآفرین بر پایه نظامنامه نظام آموزش فنی، حرفه ای و مهارتی دانشگاه آزاد اسلامی، مستلزم توأم کردن آموزش و مهارت و جلب همکاری بنگاه های اقتصادی از طریق طراحی مدل ها و الگوهای کاربردی از ارتباط نظام مند دانشگاه با جامعه و صنعت است. این امر در بند دوم سیاست های کلی اشتغال مبنی بر «آموزش نیروی انسانی متخصص، ماهر و کارآمد متناسب با نیازهای بازار کار (فعلی و آتی) و ارتقاء توان کارآفرینی با مسئولیت نظام آموزشی کشور و توأم کردن آموزش و مهارت و جلب همکاری بنگاه های اقتصادی» نیز مورد تاکید قرار گرفته است. لذا "طرح پویش" که با هدف توأم کردن آموزش و مهارت و افزایش سطح کارآمدگی دانشجویان و یک الگوی کاربردی از ارتباط نظام مند دانشگاه با صنعت و جامعه طراحی شده است، پس از گذشت یکسال اجرای آزمایشی در سطح استان اصفهان، وارد گام اجرایی می‌گردد. در این طرح، ارتباط تعامل دو سویه دانشگاه با صنعت و جامعه گسترش یافته و نیروی انسانی با کیفیت مورد نیاز آن ها توسط دانشگاه تربیت می‌شود. همچنین در این طرح، ضمن فراهم کردن نیروی متخصص مورد نیاز صنعت و جامعه، به دغدغه اشتغال جوانان نیز پاسخ داده خواهد شد. بر اساس این طرح، دانشجویان همگام با تحصیل، به فعالیت در نهادها و صنایع مختلف مشغول به کارورزی شده و نهادها و صنایع کشور به عنوان حامی این دانشجویان، بسترهای رشد توانمندی ها، مهارت ها و شایستگی های حرفه ای آنها را در عرصه محیط واقعی کار فراهم می نمایند.

ماده ۱. تعاریف و اختصارات

طرح پویش: طرحی که با هدف توأم کردن آموزش و مهارت و ایجاد ارتباط و پیوند نظام مند دانشگاه آزاد اسلامی با صنعت و جامعه به اجرا در می آید و در آن امکان حضور جدی دانشجو همزمان با تحصیل در بنگاه‌های تولیدی و نهادهای اجتماعی فراهم می‌شود. بر اساس این طرح دانشجویان ضمن تجربه آموزی در

محیط کار واقعی، از یک سو توانمندی ها، مهارت ها و شایستگی ها و صلاحیت های حرفه ای خود را ارتقا می دهند و از سوی دیگر امکان کسب درآمد و کمک هزینه تحصیلی برای آن ها فراهم می شود.

دانشجوی پویشی: دانشجوی پذیرفته شده در طرح پویش دانشگاه آزاد اسلامی.

حامی: در اینجا منظور واحدهای صنعتی، تولیدی، پژوهشی، فناوری، خدماتی و یا اجتماعی فعال در عرصه های اقتصادی و یا علمی و فرهنگی که جهت بکارگیری دانشجویان طرح پویش اعلام آمادگی می کنند و پس از انجام مراحل، دانشجو را در مجموعه خود به عنوان کارآموز طرح پویش پذیرفته و او را مورد حمایت قرار می دهند.

دوره های مهارتی: آموزش های عملی که در راستای تخصص مورد نظر دانشجویان در حین تحصیل متناسب با نوع فعالیت حامی به دانشجویان داده می شود .

کارآموزی پویش: عنوان درسی که برای دانشجویان پویشی خارج از واحدهای مصوب تعریف شده است. این واحدها برای دانشجوی کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۶ واحد، کارشناسی پیوسته ۸ واحد، کارشناسی ارشد و دکتری ۴ واحد است.

گواهینامه طرح پویش: گواهینامه ای -به غیر از مدرک تحصیلی اصلی دانشجو- که تایید می کند دانشجو موفق به گذراندن کامل طرح پویش شده و به غیر از تحصیل، مهارت و کارآمادگی لازم را در رشته تخصصی خود بدست آورده و آمادگی ورود به شغل های تخصصی مرتبط با رشته تحصیلی خود را دارا می باشد. در گواهینامه مذکور ذکر نام حامی یا حامیان نیز ضروری است.

دانشگاه: منظور دانشگاه آزاد اسلامی است.

سازمان: منظور سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی است.

استان: در این شیوه نامه دانشگاه آزاد اسلامی استان می باشد.

واحد: منظور واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی است.

رییس واحد: منظور رییس یکی از واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی است.

استاد مهارتی: عضو هیات علمی واحد دانشگاهی یا فردی که از طرف حامی تعیین می شود و همانند استاد کارآموزی بر روند فعالیت دانشجو در طرح پویش نظارت دارد. افرادی که به عنوان استاد مهارتی

معرفی می شوند باید شرایط عمومی تدریس را داشته باشد و از نظر صلاحیت های علمی و عمومی توسط واحد دانشگاهی تایید شوند.

سرای نوآوری: بستر و زیر ساخت دانشگاه آزاد اسلامی که در جهت توسعه فناوری و نوآوری ایجاد شده است.

ماده ۲. اهداف

۱. تامین نیروی متخصص و ماهر مورد نیاز تولید، خدمات و بازار کار.
۲. توام کردن آموزش و مهارت و افزایش سطح کارآمدگی دانشجویان.
۳. هموار کردن زمینه های اشتغال و ایجاد آینده شغلی برای دانشجویان.
۴. تربیت نیروی کارآفرین و خلق فرصت های جدید اشتغال برای فارغ التحصیلان دانشگاه.
۵. توزیع متناسب دانشجویان در رشته های تحصیلی مورد نیاز کشور که به دلیل ضعف در ارتباط بین صنعت و دانشگاه از اولویت انتخاب دانشجو خارج شده اند.
۶. کمک به ایجاد شرکت های نوپا به جهت آشنا شدن دانشجو با نیازهای واقعی حامی. کمک به تامین شهریه و کمک هزینه تحصیلی دانشجو.
۷. ایجاد انگیزه در دانشجو برای تحصیل کیفی تر در دانشگاه.

ماده ۳. شرایط و وظایف دانشجویان شرکت کننده در طرح پویا

دانشجوی پویا باید از حداقل مهارت ها و توانایی های لازم برای کارآموزی در محیط کاری حامی مورد نظر را داشته باشند. این موضوع در کمیته ای با حضور نمایندگان دانشگاه و حامی مورد بررسی و ارزیابی قرار می گیرد. پس از تایید دانشجو به عنوان دانشجوی پویا، دانشجو موظف به رعایت مقررات ذیل است:

- ۱- دانشجوی پویا پس از اخذ پذیرش و معرفی نامه از واحد دانشگاهی با امضای قرارداد با حامی، متعهد به اخذ واحدهای کارآموزی پویا شود (هر ۲ واحد به میزان حداقل ۲۴۰ ساعت) با توجه به مقطع تحصیلی (کارشناسی پیوسته ۸ واحد، کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۶ واحد و کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی ۴ واحد). واحدهای کارآموزی مذکور خارج از سقف تعداد واحدهای درسی است که دانشجو موظف به اخذ آن در طول دوره تحصیلی است و جایگزین هیچ واحد الزامی یا اختیاری مربوط به برنامه های درسی و سرفصل های دروس رشته تحصیلی دانشجو نیست.

- ۲- دانشجوی پویشی موظف به رعایت مفاد قرارداد خود با حامی است و به لحاظ حضور به موقع، انجام مسئولیت‌هایی که پذیرفته و امانتداری در زمینه حفظ دارایی‌های سخت افزاری، نرم افزاری و اطلاعات محرمانه حامی مقید باشد و مسئولیت حقوقی هرگونه بی‌توجهی به عهده خود اوست.
- ۳- دانشجوی پویشی ملزم به رعایت تمامی مقررات، بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های دانشگاه و حامی مورد نظر می‌باشد.
- ۴- قوانین حقوقی حاکم بر دانشجوی پویشی همانند قوانین حاکم بر دانشجویان کارآموزی و کارورزی است و دانشجوی پویشی در صورت عدم رعایت مقررات دانشگاه و حامی مسئولیت هر حادثه ناشی از بی‌توجهی به عهده خود اوست.
- ۵- در صورت عدم رعایت انضباط لازم با وجود تذکرات کافی از سوی استاد مهارتی، واحد دانشگاهی می‌تواند دانشجوی را از طرح خارج نموده و وی را از مزایای این طرح محروم نماید.
- ۶- گواهینامه طرح پویش تنها به دانشجویی اعطا می‌شود که دوره را به طور کامل با موفقیت بگذرانند.
- ۷- دانشجوی پویشی ملزم به ارائه گزارش حضور و شرح فعالیت‌های خود در پایان هر ترم به استاد مهارتی خود می‌باشد.
- ۸- در صورت بروز هرگونه مشکلی در محیط کار و یا تحمیل خواسته‌های خارج از چارچوب طرح در محیط کارآموزی، لازم است موضوع در اسرع وقت به استاد مهارتی و یا واحد دانشگاهی اطلاع داده شود تا نسبت به اصلاح وضعیت و یا برخورد لازم از سوی واحد دانشگاهی اقدام گردد.

ماده ۴. وظایف واحد دانشگاهی

- ۱- شناسایی حامیان که شرایط طرح پویش را می‌پذیرند و تمایل به همکاری دارند.
- ۲- اطلاع رسانی و تبلیغات مستمر به دانشجویان، برگزاری کارگاه‌های ترویجی، برگزاری جلسات مشترک حامیان و دانشجویان و همچنین برگزاری مستمر نمایشگاه‌های کار با حضور حامیان. لازم به ذکر است یکی از شاخص‌های ارزیابی عملکرد واحدهای دانشگاهی تعداد دانشجویان پویشی و فعالیت در این زمینه است.
- ۳- ارائه واحد کارآموزی پویش در ترم‌های تحصیلی و ترم تابستانه برای همه مقاطع تحصیلی.
- ۴- تلاش در جهت جذب دانشجوی پویشی در رشته‌های کم مخاطب نظیر رشته‌های علوم پایه، فنی مهندسی و کشاورزی که ظرفیت اشتغال آنها در حامیان متقاضی هست.

۵- بررسی صلاحیت‌های عمومی، محیطی و ایمنی محیط‌های کار حامیان به لحاظ اطمینان از حضور دانشجویان. در این خصوص توصیه می‌شود حراست‌های واحدهای دانشگاهی یا استان شرایط محل کارآموزی را تایید نمایند.

۶- امضای تفاهم نامه همکاری با حامی طرح پویش.

۷- واحد دانشگاهی موظف است از سویی نیازهای حامی را دریافت و از سویی از بین دانشجویان متقاضی ثبت‌نام کند. پس از آن با برگزاری جلسات مصاحبه با حضور حامی و واحد دانشگاهی، دانشجویان پذیرفته شده و واحد دانشگاهی رسماً دانشجو را به عنوان دانشجوی پویشی به حامی معرفی می‌کند. بین دانشجو و حامی قرارداد گذراندن دوره پویش منعقد می‌گردد. واحد دانشگاهی به عنوان ناظر و راهنمای علمی و اجرایی نیز قرارداد را تایید می‌نماید. واحد دانشگاهی و حامی در جهت استاد مهارتی توافق کرده و در مرحله بعد طرح برای دانشجو شروع می‌شود.

۸- تایید قالب قرارداد بین حامی و دانشجوی پویشی.

۹- نظارت بر قرارداد بین دانشجوی (دانشجویان) پویشی و حامی. دانشگاه نقش معرفی دانشجو به عنوان کارآموز و نظارت علمی بر عملکرد او را دارد و مسئولیت‌های دانشگاه در همان حدی است که در قوانین مربوط به کارآموزی تعریف شده و مسئولیت‌های مازاد بر آن ندارد.

۱۰- واحد دانشگاهی می‌تواند متناسب با نیاز حامی برای برگزاری دوره‌های مهارتی و تخصصی زیرساخت‌های لازم را فراهم کند. همچنین بسیار مطلوب است که حامی در اجرا و آموزش درس‌های عملی دانشجویان در چارچوب مقررات دانشگاه مشارکت نماید تا متناسب با نیاز خود دانشجوی پویشی را آموزش دهد.

۱۱- ارائه شماره حساب جهت واریز کمک هزینه شهریه و تحصیل دانشجویان پویشی و منظور نمودن مبلغ واریزی به حساب شهریه و مطالبات دانشجویان پویشی.

۱۲- معرفی استاد مهارتی به حامی و دانشجوی پویشی تا همانند استاد کارآموزی بر روند فعالیت دانشجو نظارت داشته باشد. لازم است استاد مهارتی مذکور همانند سایر اساتید مدعو یا تمام وقت، شرایط عمومی تدریس را داشته و پرداخت آموزانه مشابه کارآموزی است. افرادی که به عنوان استاد مهارتی معرفی می‌شوند باید شرایط عمومی تدریس را داشته باشد و از نظر صلاحیت‌های علمی و عمومی توسط واحد دانشگاهی تایید شوند.

۱۳- دانشجوی پویشی در پایان ترم تحصیلی گزارش عملکرد خود را به استاد مهارتی و حامی ارائه می‌دهد و پس از شرکت در آزمون عملکردی تعیین میزان کارآمدگی، نمره وی برای واحدهای کارآموزی اخذ شده در آن ترم لحاظ می‌شود. نمره دوره کارورزی طرح پایش در معدل کل دانشجو بی‌تاثیر ولی در گواهینامه طرح پویش دانشجو درج می‌گردد.

۱۴- دانشگاه موظف است در مورد حامیانی که در جذب دانشجویان تحصیلات تکمیلی همکاری دارند، موضوعات پژوهشی مورد نیاز آن ها را در قالب نظام موضوعات یکی از برنامه های علمی دانشگاه لحاظ نماید.

۱۵- بخش های درآمدزای واحد دانشگاهی، سراهای نوآوری و شرکتهای دانش بنیان تحت پوشش دانشگاه نیز می توانند نقش حامی را داشته باشند و دانشگاه می تواند از محل درآمد خود مطابق با ساعات همکاری دانشجو که به تایید رییس سرای نوآوری و یا مدیر مرکز رشد و یا معاون توسعه منابع واحد (به ترتیب اولویت) رسیده باشد، به حساب به حساب شهریه دانشجوی پویشی منظور گردد.

ماده ۵. وظایف حامی

۱- حامی متقاضی باید اطلاعات مورد نیاز جهت ارزیابی صلاحیت را در اختیار واحد دانشگاهی قرار دهد.

۲- حامی لازم است به لحاظ محیطی و امکانات، از شرایط مناسب مورد تایید واحد دانشگاهی جهت حضور و فعالیت دانشجو برخوردار باشد.

۳- بکارگیری دانشجوی پویشی در قالب کارآموزی پویشی بوده و از تحمیل کارهای خارج از عرف کارآموزی و تخصص دانشجو باید اجتناب شود.

۴- حامی می تواند پس از آشنایی با ظرفیت دانشجو، در صورت توافق طرفین خارج از طرح پویش با دانشجو به صورت موردی قرارداد داشته باشد به شرط آنکه به تحصیل تمام وقت دانشجو لطمه ای نزند و این توافق ارتباطی با دانشگاه ندارد و فقط لازم است واحد دانشگاهی مطلع گردد.

۵- دانشجویان پویشی در چارچوب قرارداد پویش دانشجوی کارآموزی تلقی شده و حامی قوانین حاکم بر کارآموزی را باید رعایت کند تا دچار محدودیت های ناشی از قوانین نیروی کار نشود. ضمناً حامی می تواند با کمک واحد دانشگاهی در جهت تربیت نیروی مورد نیاز خود در حین تحصیل دانشجو اقدام و دانشجویان پویشی را در اولویت استخدام قرار دهد.

۶- حامی می تواند با ایجاد دفاتر و یا واحدهای توسعه و تحقیق در سراهای نوآوری و یا واحدهای دانشگاهی در صورت توافق با طرفین، بستر همکاری دائمی با واحد دانشگاهی به طور مستمر فراهم کند.

۷- حامی می تواند مبالغ پرداختی خود را بابت کمک هزینه و یا جبران هزینه شهریه به حساب پویش دانشگاه که از سوی واحد دانشگاهی معرفی می شود مطابق توافق پرداخت نماید.

ماده ۶. وظایف سازمان

- ۱- موافقت با ایجاد حساب پویش در واحدهای متقاضی طرح از سوی معاونت توسعه منابع.
- ۲- صدور گواهینامه پویش برای دانشجویان پویشی که موفق به گذراندن دوره مورد تایید واحد دانشگاهی شده‌اند.
- ۳- تایید قراردادهای تیپ منعقد شده بین حامی، دانشجو و تایید واحد دانشگاهی (به عنوان ناظر) از سوی مرکز حقوقی دانشگاه و در موارد خاص خارج از تیپ قرارداد، انجام خدمات بررسی قراردادهای توسط دفاتر حقوقی استان‌ها یا سازمان.
- ۴- پیگیری‌های توافقات کلان مورد نیاز در سطح ملی با دستگاه‌های ذیربط در جهت توسعه و تقویت طرح پویش از سوی معاونت تحقیقات، فناوری و نوآوری و معاونت آموزش‌های عمومی و مهارتی.
- ۵- به منظور ایجاد چابکی در تغییر سرفصل‌ها با رویکرد مهارت آموزی و متناسب با نیاز حامیان و بر اساس درخواست استان‌ها کارگروه ویژه‌ای با محوریت معاونت آموزش‌های عمومی و مهارتی و با مشارکت سایر معاونت‌های موضوعی تشکیل می‌گردد.
- ۶- معاونت آموزش‌های عمومی و مهارتی با مشارکت سایر معاونت‌های موضوعی و در همکاری با نهاد حامی به تدوین استانداردهای محتوایی واحدهای کارورزی و استانداردهای سنجش شایستگی‌ها و صلاحیت‌های حرفه‌ای و میزان کارآمدگی کارآموزان طرح پویش اقدام می‌نماید.
- ۷- سنجش شایستگی‌ها و صلاحیت‌های حرفه‌ای و میزان کارآمدگی دانشجویان شرکت‌کننده در طرح پویش بر اساس استانداردهای تعیین شده از سوی معاونت آموزش‌های عمومی و مهارتی و با استفاده از ظرفیت مرکز سنجش، پذیرش و امور فارغ‌التحصیلی دانشگاه صورت می‌پذیرد.
- ۸- گواهینامه پایان دوره طرح توسط اداره کل فارغ‌التحصیلی دانشگاه صادر می‌شود.
- ۹- عملکرد واحدهای دانشگاهی در اجرای طرح پویش توسط استان و عملکرد استان توسط سازمان در پایان هر سال ارزیابی شده و بر اساس این ارزیابی‌ها، واحدهای دانشگاهی و استان‌ها در زمینه تحقق اهداف طرح رتبه بندی می‌گردند.
- ۱۰- این طرح از تاریخ ابلاغ در استان‌های اصفهان، یزد، آذربایجان شرقی، زنجان، خراسان رضوی، کرمان، البرز، خوزستان، قزوین، مرکزی و واحدهای شهریار، شهر قدس و رباط کریم شروع می‌گردد و از ترم تابستان ۱۴۰۰ دانشجو مجاز به اخذ واحد کارآموزی پویشی است.

این شیوه‌نامه در ۶ ماده تنظیم شد و مسئولیت حسن اجرای به عهده روسای واحدهای دانشگاهی، روسای استان‌ها و معاونین سازمان می‌باشد.

غیر قابل استناد